

Щотижневі 5 (цей тиждень--синтаксичний аналіз речення з української мови та бліц-питання з літератури)

Можна роздрукувати, виконати, сфотографувати й надіслати мені на перевірку або виконувати прямо у цьому документі.

Українська мова

Всеукраїнська олімпіада 2016 рік (зразок). Про розділові знаки можна не писати

II. Записати речення. Побудувати його структурну схему. Підкреслити члени речення, надписати над кожним словом частину мови, дати загальну характеристику всій конструкції та компонентам як простим реченням.

Та я не підніму свої остеклі очі,

Не задрижить тоді моя палка рука:

Я з радості умру, що вийшла з сеї ночі,

Де я була чужа усім, крім будяка.

(Марія Матіос).

Та я (підмет) не підніму (присудок) свої (означення) остеклі (означення) очі (додаток), Не задрижить (присудок) тоді (обставина) моя (означення) палка (означення) рука (підмет): Я (підмет) з радості (обставина) умру (присудок), що вийшла (присудок) з сеї (означення) ночі (обставина), Де (обставина) я (підмет) була чужа (присудок) усім (додаток), крім будяка (додаток).

Та [], []: [], (що...ім.), (де...).

Характеристика речення

Розповідне, неокличне, складне, багатокomпонентне, безсполучниково-сполучникове; вид сполучникового зв'язку – підрядний: послідовна підрядність. Засоби зв'язку: інтонація, сполучник *що* (підрядне причини), сполучне слово *де* (підрядне означальне). Розділові знаки виставлені згідно з правописом (кома на позначення однорідних компонентів; двокрапка на позначення пояснювальних відношень; коми на позначення підрядних компонентів і відокремленого додатка; крапка в кінці розповідного неокличного речення).

1 компонент: двоскладне, повне, поширене, неускладнене.

2 компонент аналогічний.

3 компонент аналогічний.

4 компонент: двоскладне, неповне, поширене, неускладнене.

5 компонент: двоскладне, повне, поширене, ускладнене відокремленим додатком.

- 1. . Запишіть речення. Побудуйте його структурну схему. Підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням.**

Як тільки на землю лягали сніги, мати й сестра заносили з горища свої прядки і, всівшись на лавах чи на полу, припасувавши гребінь на днище, тягли з мички довгу, безконечну нитку пряжі, іноді стиха співали, і мені від того так було гарно, що я аж млів од щастя (За І. Цюпою)

- 2. Запишіть речення. Побудуйте його структурну схему. Підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте загальну характеристику всій конструкції та компонентам як простим реченням.**

Саме картоплею бабині долоні й пахнуть найчастіше, бо то для нас найперший наїдок, а ще – пченичними буряками, які вона в гарячій золі та в поки не дотлілих вугликах пече на черіні, і хлібом, коли зранку на пательні готує пампушки чи підпалки, то кропом, коли нарве кропу на городі, щоб засмажити юшку, то любистком терпким чи шальвією, коли руками торкнеться любистку чи шальвії, що ростуть і на хатньому причілку, і у вишневому садку (За Є. Гуцалом).

3. **Запишіть речення. Побудуйте його структурну схему. Підкресліть члени речення, надпишіть над кожним словом частину мови, дайте загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням.**

Летить, летить, нестримні журавлі,
Через усі держави і кордони,
Несить привіт від рідної землі
Усім, хто в неї вірив безборонно,
Хто зміг в своєму серці зберегти
І землю ту, і мову ту єдину,
Хто крізь усі незгоди і світи
В собі проніс любов до України (А. Матвійчук).

4. **Записати речення. Побудувати його структурну схему. Підкреслити члени речення, надписати над кожним словом частину мови, дати загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням.**

Батьком Єлисея Колбасіна був дворянин Полтавської губернії, людина освічена, яка підтримувала зв'язки з інтелектуальною елітою Одеси й столиць, наприклад, він знався з істориком Ніколаєм Карамзіним («Між часом і морем», Григорій Гусейнов).

5. **Записати речення, розставивши пропущені розділові знаки. Побудувати його структурну схему. Підкреслити члени речення, надписати над кожним словом частину мови, дати загальну характеристику всій конструкції та компонентам як простим реченням.**

Кожен українець має оголосити воєнний стан у своїй. душі й мобілізуватися на своєму фронті націю яка обороняє свій край, народ мобілізований духовно неможливо перемогти тому кожен має бути воїном воюючи там де він може бути успішним не перекладаючи свою роботу на інших (Євген Сверстюк). (10 балів)

Українська література (треба промалювати й постаратися запам'ятати)

Хто і про кого сказав?

1. “Сам хвилюється і нас усіх хвилює, п'янить і непокоїть, дратує, знесилює і полонить, аскет і фанатик, жорстокий до себе і до інших, хворобливо вразливий і гордий...”.
2. “Я входив у життя в драних австрійських черевиках, у котрих взимку бувало повно снігу, міцно затиснувши олівець у руці, широко розплющивши очі на всі чуда світу, котрі малювала мені моя дурна уява”.
3. “Він умів і гриміти, як грім, і того голосу боялись усі плазуни й негідники”.
4. “... (він) знайшов те, чого не дала йому ані берлінська наука, ані перо журналіста... Його прямування довело його до правдивих шляхів і до живих образів”.
5. “Український Одисей в Америці”.

Хто автор цих слів?

1. “Епоха зробила його таким, яким він є” (про О. Довженка).
2. “Соромно було за нас, за наш світ, за більшовизм, за Леніна, за Маркса. Хотілося в когось просити вибачення, до когось апелювати...”.
3. “Україна мусить дати найкращих у світі Марк Твенів”.
4. “Щастя треба — на всякий випадок,
Сили треба — на цілий вік”.
5. “Серце кожного поета і романтика мусить іти на Голгофу”.